

DOBRČICKÉ NOVINY

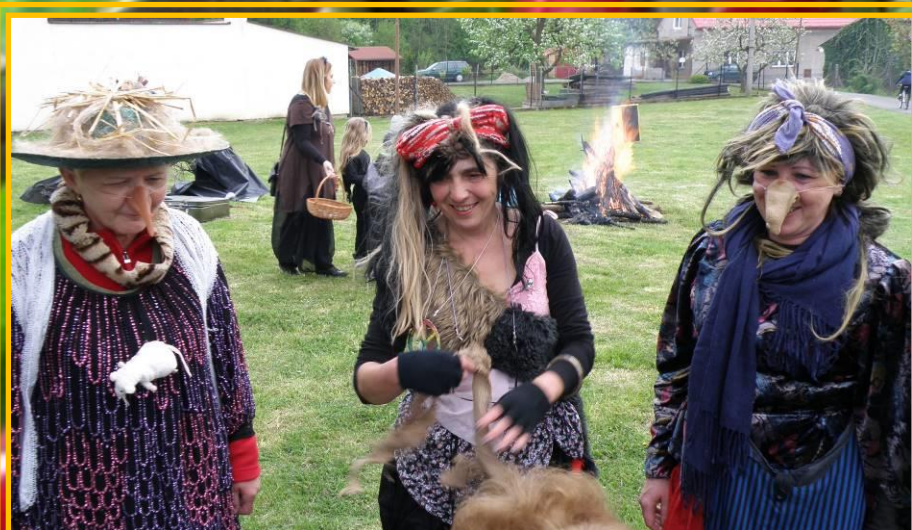

Obec Dobruška

Ročník V.

30. červen 2015

cena: bezplatně

2
2015

ÚVODNÍK

Vážení občané,

dostáváte do rukou druhé číslo letošních Dobřických novin, které připomínají kulturní, společenské, sportovní a jiné události uplynulého čtvrtletí.

Počasí v jarním období bylo velmi rozmarňné, chvíli slunečné, chvíli deštivé, což se samozřejmě projevilo i na návštěvnosti pořádaných akcí v naší obci. Za organizaci a pomoc na těchto akcích děkujeme všem spolkům, občanům, jednotlivcům a jednotlivým zastupitelům obce.

A co nás čeká nyní. Právě začalo letní období, dětem skončily školní povinnosti a konečně se naplnily jejich myšlenky být někde u vody a prožít nekonečnou prázdninovou zábavu.

Nastala doba veder, prolínaná občasnými krátkými bouřkami, doba dovolených a také mediální okurková sezóna. Ne, že by nebylo o čem psát, kolem nás se stále něco děje, ale zájem o sdělované informace klesá úměrně s tím, jak se s vervou a intenzitou věnujeme jiným věcem: koupání v přírodě, opalování, výletům a vůbec onomu zaslouženému letnímu aktivnímu odpočinku. Doba, kterou využíváme k tomu, abychom načerpali vitalitu do dalšího roku.

Takže Vás dále nebudu zdržovat, přeji klidné prožití léta, na dovolené klid, dostatek odpočinku a šťastný návrat domů. Naším školákům přeji – a malinko závidím – krásné prázdniny plné dobrodružství, báječných zážitků a věřím, že také načerpají nové síly, aby v září mohli zasednout do školních lavic.

*Petra Rozkošná
místostarostka obce*

ÚZEMNÍ PLÁN DOBRČICE

Obec Dobřice počátkem tohoto roku začala pořizovat nový územní plán.

Co to vlastně územní plán je?

Jedná se o dokumentaci, která má za cíl stanovit prostorové a funkční využití určitého území. Cílem územního plánu je udržitelný rozvoj území. To znamená, že v územním plánu by měla být vyvážená plánovaná výstavba s hospodářstvím a životním prostředím.

Možná vám může připadat tato definice složitá, ale zjednodušeně řečeno, pokud vlastníte někde v obci pozemek, územní plán vám definuje, k čemu takový pozemek může sloužit (zahradka, pole, stavební parcela, vodní tok, ...), zda se na něm může stavět a jaký typ stavby (rodinný dům, hospodářské budovy, výrobní haly, ...). Územní plán (dále jen „ÚP“) na mnoho let dopředu určuje, jakým způsobem se bude území obce rozvíjet, zejména novou zástavbou. Z toho je jasné, že tvorba územního plánu je velice důležitá a je nutné, aby se i občané obce zapojili do jeho tvorby.

Kdo tvoří územní plán?

Při tvorbě ÚP spolupracují tři subjekty – zastupitelstvo obce, pořizovatel a zpracovatel.

Zastupitelstvo obce schvaluje pořízení ÚP, schvaluje smlouvu se zpracovatelem ÚP, schvaluje zadání ÚP a vydává ÚP. V našem případě je to Zastupitelstvo obce Dobřice. Pořizovatel pořizuje ÚP pro území obce, účastní se jednání s dotčenými orgány, svolává a účastní se pracovních výborů a koordinuje celý proces. V našem případě je to Odbor územního plánování Magistrátu města Přerova. Zpracovatel (projektant) zpracovává doplňující průzkumy a rozbory, zpracuje návrh ÚP pro společné jednání s dotčenými orgány, následně ho upraví pro veřejné jednání, vyhotoví čistopis ÚP, účastní se jednání

s dotčenými orgány a svolává a účastní se pracovních výborů. Projektantem pro Územní plán Dobřice je Ing. arch. Barbora Jenčková z Brna.

Jak se tvoří územní plán?

Etapa 1 – Doplňující průzkumy a rozborů – shromažďování informací o daném území a jeho obyvatelích, výhody a problémy v obci

Etapa 2 – Vypracování zadání ÚP

Etapa 3 – Návrh ÚP pro společné jednání s dotčenými orgány

Etapa 4 – Posouzení vlivu ÚP na životní prostředí

Et 5 – Úprava návrhu ÚP pro veřejné projednání

Etapa 6 – Schválení a vydání ÚP

V jaké etapě je Územní plán Dobřice nyní?

Na přelomu května a června byli občané Dobřic požádáni o vypracování a odevzdání dotazníků. Zpracování nového územního plánu obce se tedy nachází v první etapě, tj. zpracování doplňujících průzkumů a rozborů. Po zpracování rozborů se po diskusi se zastupitelstvem obce připraví zadání ÚP a ve spolupráci s Magistrátem města Přerova se zpracuje jeho konečná podoba. Na základě zadání se pak začne vypracovávat nový ÚP.

Mohou již nyní občané vznášet své požadavky na nový územní plán?

Ano mohou, je ale nutné tyto požadavky dát písemně a doručit na OÚ Dobřice. Ty pak budou předány architektce a zastupitelstvu obce k posouzení. Konečné rozhodnutí leží vždy na zastupitelstvu obce, které schvaluje vydání ÚP.

*Marek Ostrčil
starosta obce*

Z ČINNOSTI ZASTUPITELSTVA

Zastupitelstvo obce Dobřice na svém 4. zasedání konaného dne 14. dubna 2015:

- **vzalo na vědomí** kontrolu plnění usnesení z 3. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice (příloha č. 2)
- **vzalo na vědomí** provedená rozpočtová opatření č. 1/2015 a č. 2/2015 (příloha č. 3-4).
- **vzalo na vědomí** zápis č. 2/2014 a č. 1/2015 ze zasedání Finančního výboru Zastupitelstva obce Dobřice a zápis č. 1/2015 ze zasedání Kontrolního výboru Zastupitelstva obce Dobřice.
- **vzalo na vědomí** protokol o provedení kontroly nahrazující interní audit ze dne 23.3.2015.
- **schválilo** dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo mezi Obcí Dobřice a společností Agromeli s.r.o. na zhotovení díla Revitalizace toku a nivy Dobřického potoka s tím, že realizace zemních prací a výsadeb proběhne do 15. května 2015.
- **schválilo** obecně závaznou vyhlášku obce Dobřice č. 1/2015 o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce Dobřice.
- **uložilo** Ing. Petře Rozkošné a Bc. Šárce Frankeové uspořádat dotazníkové šetření s občany obce Dobřice ve věci obecně závazné vyhlášky o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností na území obce Dobřice do konce dubna 2015.
- **schválilo** nařízení obce Dobřice č. 1/2015 – Tržní řád.
- **schválilo** jednací řád Zastupitelstva obce Dobřice.
- v souladu s ustanoveními § 35 odst. 3, § 83, § 87 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších právních předpisů, a podle ust. § 6 odst. 5 písm. f) zákona

č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve vazbě na ust. § 47 odst. 1 a 4 a § 53 odst. 1 tohoto zákona, **určilo** starostu obce Ing. Marka Ostrčila, aby spolupracoval s pořizovatelem při pořizování Územního plánu Dobřice.

 schválilo, že do obecního úřadu je zařazeno 5 zaměstnanců, z toho 1 účetní-ekonom – pracovní poměr na plný úvazek a 4 techničtí pracovníci – pracovní poměr na plný nebo zkrácený úvazek

 souhlasilo s umístěním stavby rodinného domu na p. č. st. 46/1 v k.ú. Dobřice dle předložené koordinační situace stavby.

 schválilo smlouvu o zřízení věcného břemene – služebnosti mezi Obcí Dobřice a ČEZ Distribuce a.s. č. smlouvy: IP-12-8011276/VB/1.

Zastupitelstvo obce Dobřice na svém 5. zasedání konaném dne 25. června 2015:

 vzalo na vědomí kontrolu plnění usnesení ze 4. zasedání Zastupitelstva obce Dobřice.

 vzalo na vědomí provedené rozpočtové opatření č. 3/2015.

 souhlasilo s hospodařením za rok 2014, a to bez výhrad

 schválilo účetní závěrku roku 2014

 schválilo zadávací dokumentaci k výběrovému řízení na projektovou dokumentaci „Odkanalizování obce Dobřice“ a **uložilo** starostovi obce postupovat při výběrovém řízení dle čl. 6 pravidel pro zadávání zakázek malého rozsahu Obcí Dobřice.

 vzalo na vědomí výsledky dotazníkového šetření ve věci vyhlášky na regulaci hluku v Dobřicích.

V uplynulém období se zastupitelstvo obce a obecní úřad zabývali následujícím:

 Dne 24. března proběhl na Obecním úřadě Dobřice audit z Olomouckého kraje, který neshledal žádné nedostatky.

 Dne 23. a 30. dubna se starosta zúčastnil dvou exkurzí Mikroregionu Moštěnka v obci Nový Malín a městě Morkovice-Slížany. Zde zástupci mikroregionu zhlédli různé způsoby řešení problematiky odpadového hospodářství.

 Dne 9. května se starosta zúčastnil semináře pořádaného společností EKO-KOM, která zajišťuje zpětný odběr a využívání odpadů z obalů.

 Dne 7. května se uskutečnila schůzka zástupců Obce Dobřice, Povodí Moravy a projekční kanceláře ATELIER FONTES za účelem jednání o způsobu vyměření pozemků po realizaci stavby Revitalizace toku a nivy Dobřického potoka.

 Dne 21. května se konal sněm MAS Partnerství Moštěnka. Při této příležitosti starosta obce obdržel publikace z projektu „Příběhy našich kronik“. Knížky jsou k dispozici k vypůjčení v naší knihovně.

 Dne 9. června se starosta obce zúčastnil pracovní skupiny k odpadovému hospodářství v Mikroregionu Moštěnka. Na schůzce byly představeny nabídky k výběrovému řízení na svoz komunálního odpadu v obcích mikroregionu.

 Ve čtvrtek 18. června se uskutečnila schůzka zástupců majitelů Přestavlckého lesa – společné části obcí Dobřice, Přestavky a Stará Ves. Starostové obcí spolu s právníkem na správní právo připravovali návrh stanov Dobrovolného svazku obcí Přestavlcký les. Důvodem pro vytvoření tohoto dobrovolného svazku tří obcí je osamostatnění správy a hospodaření s lesními pozemky. V současné době správu, hospodaření a účetnictví vede Obec Přestavky, což je zejména z účetního hlediska velmi komplikované. Nově vzniklý svazek tak bude mít zcela samostatné účetnictví, které bude podléhat kontrole jednotlivých obcí a Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Svazek bude hospodařit pouze na pozemcích lesa a pozemky nadále zůstanou v majetku obcí. Předpokládaný termín vzniku dobrovolného svazku je 1. 1. 2016. Vznik a stanovy svazku musí schválit všechna zastupitelstva obcí, tj. Dobřice, Přestavlk i Staré Vsi.

- ✍ Dne 22. června byla odeslána žádost o dotaci na sanaci kapličky Panny Marie v Dobřicích. Obec požádala o dotaci z Programu rozvoje venkova Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Oprava kaple včetně izolace proti zemní vlhkosti a statického zajištění by měla stát celkově 374 tis. Kč, přičemž z dotace by mělo být uhrazeno 70 % nákladů, tj. 262 tis. Kč.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

K 25. červnu 2015 má obec celkem 228 obyvatel:

117 mužů a 111 žen, z toho je 36 dětí do 15 let: 19 chlapců a 17 dívek.

Zastupitelstvo obce pogratulovalo našim jubilantům:

V měsíci dubnu poblahopřáli místostarostka Petra Rozkošná a starosta Marek Ostrčil panu Jaromíru Ostrčilovi k jeho 75. narozeninám mnoho zdraví do dalších let a předali mu dárek.

INFORMACE A ZAJÍMAVOSTI

- ✎ Od poloviny května jsou na obci zaměstnaní dva noví zaměstnanci na plný úvazek a jeden zaměstnanec na poloviční úvazek. Pracovní náplní těchto zaměstnanců je pomoc při údržbě majetku obce a zeleně v obci a jejím okolí. Na tyto zaměstnance byla získána dotace z Úřadu práce v celkové výši 409 tis. Kč na období květen 2015 – duben 2016. Pochopitelně rozhodující bude množství práce, které bude třeba udělat. Již nyní se ale noví zaměstnanci osvědčili.
- ✎ V místní knihovně je možné si vypůjčit nově vydanou knihu Příběhy našich kronik. Kniha vznikla za spolupráce 5 místních akčních skupin, konkrétně se jedná o tyto: Partnerství Moštěnka, Hanácké Království, Hříběcí hory, Moravská cesta a Region Poodří. Kniha z MAS Partnerství Moštěnka je k dispozici na vypůjčení a další knihy z ostatních místních akčních skupin si mohou čtenáři přečíst přímo v knihovně. Za obec Dobřice přispěl do kroniky příběhem p. Jaroslav Chlapečka, který ze vzpomínek pamětníků sepsal příběh „Co se stalo Na Zastřeleném...“. Věříme, že se čtenářům budou líbit i ostatní příběhy.
- ✎ Mikroregion Moštěnka získal v jedné z posledních výzev Operačního programu životní prostředí dotaci na kompostéry pro občany mikroregionu, jedná se tedy již o druhé kolo s kompostéry. Do konce roku 2015 musí být provedeno výběrové řízení na dodavatele kompostérů a následně tyto budou rozdány občanům, kteří se o ně mohli již dříve přihlásit.
- ✎ Ve sběru železa, který zajistil Sbor dobrovolných hasičů Dobřice, bylo celkově posbíráno 2,1 tuny kovového šrotu. Výtěžek ve výši 7 350,- Kč použijí místní hasiči na obnovu svého vybavení. Všem občanům, kteří do sběru přispěli, děkujeme. Další mobilní sběr se uskuteční pravděpodobně v říjnu nebo listopadu. Mimo to lze trvale kovový odpad odkládat u brány na dvůr OÚ Dobřice.

- ☞ Vážení občané, opět na všechny apelujeme, abyste při parkování při krajnici vozovky stáli vždy na jedné straně, aby bylo možné bezproblémově projíždět. Cesty v Dobřicích jsou úzké a je nutné být vůči sobě ohleduplní. Využívejte maximálně také svých průjezdů a garáží.
- ☞ Upozorňujeme všechny občany, kteří mají s Obcí Dobřice uzavřené příkazní smlouvy na péči o ovocné stromy na pozemcích Obce Dobřice, že by měli provést posečení travního porostu. Případné nedodržování podmínek daných příkazní smlouvou bude mít za následek vypovězení příkazní smlouvy ze strany Obce Dobřice a nabídnutí daných stromů jiným zájemcům. Děkujeme.
- ☞ Připravuje se jízdní řád železniční osobní dopravy na období 2015/2016. Na stránkách www.verejnadoprava.kidsok.cz je ke stažení návrh nového jízdního řádu. Pokud k němu budete mít připomínky, můžete je uplatnit prostřednictvím Obce Dobřice, je nutné ale nachystat patřičné zdůvodnění žádosti o změnu. Termín pro podání námitek u Koordinátora integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje je do 13. 7. 2015.
- ☞ V týdnu od 22. června probíhalo na hranicích katastrálních území Dobřice a Přestavlky u Přerova vytyčování hranic katastrálních území v souvislosti s probíhající Komplexní pozemkovou úpravou v katastrálním území Přestavlky u Přerova. Hranice katastrů je vyměřena na silnici II. třídy v části Potoky a Zadní Niva. Další vyměření katastrální hranice proběhlo na polní cestě od asfaltové cesty do Přestavlk až na Čupy. Komplexní pozemková úprava v Přestavlkách byla vyvolaná v důsledku stavby dálnice D1 na jejich katastru. Dle informací Pozemkového úřadu se v Dobřicích komplexní pozemkové úpravy nechystají.

Připravujeme knihu o historii a současnosti obce Dobřice

Zastupitelstvo obce na své pracovní schůzce dne 14. května 2015 souhlasilo s vydáním knihy o historii a současnosti obce.

O zpracování knihy byl požádán ředitel Státního okresního archivu Přerov pan PhDr. Jiří Lapáček, který má bohaté zkušenosti a znalosti v této oblasti. Pan Lapáček je autorem několika knih o historii a současnosti obcí v našem okrese a autorem mnoha zajímavých článků z historie měst a obcí přerovského okresu, které byly publikovány např. v Novém Přerovsku.

Pan Lapáček naši nabídku přijal a již byla uskutečněna na obecním úřadě pracovní schůzka, na které byly domluveny podrobnosti a další postup při zpracovávání publikace.

Byl ustanoven realizační tým z řad občanů Dobřic, který bude nápomocen při soustřeďování podkladů od občanů a dalších zdrojů. V týmu jsou občané, kteří se již dlouhodobě touto problematikou zabývají: Jaroslav Chlapečka, Antonín Netopil a Roman Zbořil, jakož i občané, kteří mají k této oblasti blízký vztah: Petr Navařík a kronikářka obce Eva Zbořilová. Uvítáme pomoc všech občanů soustředit co největší množství existujících podkladů o historii a dění v obci. Máme na mysli staré fotografie, písemnosti, kroje, vzpomínky, zvyky, tradice, úsloví a pořekadla, historické reality dokladující hospodaření, řemeslnou výrobu a společenský život v obci. V současné době se již podařilo shromáždit prostřednictvím členů klubu seniorů mnoho podkladů, zejména starých fotografií, popisků k fotografiím a textů písniček.

Termín vydání knihy byl naplánován na srpen 2016, kdy si obec připomene 660. výročí první písemné zmínky o obci.

Rámcově byl domluven rozsah, vzhled a obsah publikace od nejstarších dob až po současnost. Kromě psaného textu bude kniha obsahovat i obrazovou část.

Byly domluveny předběžné náklady na pořízení knihy. Z důvodu, že podstatnou část finančních výdajů tvoří náklady na tisk a vazbu, pokusíme se získat dotaci a uvítáme sponzorské příspěvky nejen od sponzorů, ale i od samotných občanů.

Jaroslav Chlapečka

Předzahrádky a květinová výzdoba oken zkrášluje naši obec

Hodně občanů naší obce se snaží vylepšit její vzhled vzornou péčí o předzahrádky a květinovou výzdobu oken, za což jim děkujeme.

Mezi jednu z nejhezčích předzahrádek každoročně patří předzahrádka paní Chaloupkové.

Abychom podpořili, tuto aktivitu vyhlašujeme následující soutěž:

SOUTĚŽ O NEJHEZČÍ PŘEDZAHRÁDKU NEBO KVETOUcí OKNO

Prosíme všechny občany, kteří se vzorně starají o předzahrádku nebo květinovou výzdobu oken, aby se pochlubili se svou prací a přihlásili se do soutěže o nejkrásnější květinovou výzdobu před domem nebo na okně.

Přihlásit se můžete písemně nebo e-mailem na OÚ Dobřice, fotografie můžete pořídit sami, nebo si je zajistíme. Termín pro podání přihlášek je do **31. 8. 2015**. Vyhodnocení soutěže bude zveřejněno ve 4. čísle letošních Dobřických novin.

Prvních 5 nejhezčích květinových výzdob bude oceněno.

O jedné rozhlasové reportáži

Dne 15. června jsem úplnou náhodou někdy kolem poledne poslouchal Český rozhlas Radiožurnál. V upoutávce na příští příspěvek jsem zaslechl, že po písničce zazní reportáž o jednom včelaři ze střední Moravy. Zbystřil jsem sluch, a protože jednoho takového úspěšného znám, řekl jsem si, že počkám, o kom bude řeč. Když paní redaktorka v začátku reportáže vzpomenula Dobřice u Přerova, bylo mi hned jasné, o kom je řeč. V reportáži vystoupil náš Petr Navařík, který zasvěceně hovořil o chovu včel, jejích nemocech, letošní úrodě a přínosu včelařství nejen pro lidi, ale hlavně pro přírodu. Uvědomil jsem si, že máme ve své obci skutečného odborníka ve včelařství, jehož kvality jsou známé široko daleko. Díky této reportáži, kterou slyšelo hodně posluchačů, se jeho popularita ještě zvedla a hlavně také povědomí o naší obci. Určitě některé posluchače zajímalo, kde se naše obec nachází a tím pádem o naší obci ví zase více lidí. Asi není úplná náhoda, že díky Petru Navaříkovi se o naší obci opět mluvilo. Již dříve při rekonstrukci svého domu našel zajímavé archeologické nálezy, kterých by si jiný člověk ani nevšiml, ale pan Navařík kontaktoval archeology a historiky a o naší obci vznikla televizní reportáž a zajímavé články v novinách. Petře, díky!!!

Antonín Netopil

STAV PRACÍ REVITALIZACE DOBRČICKÉHO POTOKA

Na přelomu května a června byly dokončeny zemní práce na revitalizaci toku a nivy Dobřického potoka. Ti, kteří již měli možnost si projít nově revitalizovaný úsek Dobřického potoka, si již jistě všimli, že z původního koryta zůstaly jen 4 tůně. Původně byly plánované 3, ale v případě nedostatku materiálu na zasypání původního koryta se počítalo s případným navýšením počtu tůní. Tři z těchto čtyř tůní jsou vyživovány spodní vodou. To již oceňují zejména kachny. Poslední tůň zůstává zatím spíše bez vody. Přístup do Přestavlckého lesa zajišťuje kamenný brod. U něj byl vybudován usměrňovací val, aby nedošlo k rozlivu vody až k rybníku. Ten v případě velké vody usměrní rozlité potok opět do původního koryta.

Po ukončení zemních prací následně pan Ján Kostura, jakožto subdodavatel této stavby, provedl výsadbu zeleně na celém revitalizovaném území, včetně plochy pod loni vysázeným hájkem za Včelínem. Níže uvedená tabulka shrnuje, jaké druhy stromů a keřů se při Revitalizaci vysadily, včetně počtu kusů.

Druh	Název	Počet	Celkem
Pruty	vrbové pruty plošně a liniově	844	844
Keře	brslen evropský	64	320
	trnka obecná	23	
	růže šípková	25	
	svída krvavá	45	
	hloh obecný	57	
	kalina obecná	67	
	krušina olšová	39	
Stromy	dub zimní	11	109
	lípa srdčitá	12	
	javor mléč	9	
	javor babyka	5	
	javor klen	10	
	dub letní	12	
	jilm habrolistý	7	
	topol osika	4	
	olše lepkavá	20	
	olše šedá	4	
	střemcha hroznovitá	5	
	třešeň ptačí	2	
	vrba křehká	8	
Celkem			1273

Jak je vidět, tak výsadba byla opravdu rozsáhlá a doufejme, že se i zdařila. Horké počasí sice asi způsobilo drobné škody, ale ochlazení v polovině června přišlo vhod.

Nyní probíhají práce na formálním předání stavby, tj. vypracování dokumentace o skutečném provedení stavby, zaměření pozemků revitalizace a následně proběhne kolaudace a úprava pozemků v katastru podle skutečného stavu. Zatím také probíhají další jednání ve věci možnosti převodu všech pozemků na Obec Dobřice tak, aby vlastníkem a správcem nového toku byla pouze obec místo Povodí Moravy s.p.

Na následujících několika snímcích máte revitalizaci zachycenou po ukončení stavebních prací a při výsadbě stromů a keřů.

Výsadba zeleně – pan Ján Kostura a odpojení nového koryta Dobřického potoka.

Vzniklé tůňky, které jsou zásobené spodní vodou.

Nové koryto Dobrčického potoka.

VZPOMÍNKA NA 70. VÝROČÍ KONCE 2. SV. VÁLKY

U příležitosti 70. výročí od konce druhé světové války zástupci Obce Dobřice položili kytičku květů u obou obecních pomníků padlých.

Válka sebou přináší mnohé hrůzy. Bohužel i po konci 2. sv. války v Evropě došlo k dalším hrůzným událostem. Příkladem může být válečná msta na 265 karpatských Němcích, kteří byli před 70 lety dne 18. června 1945 popraveni na Švédských šancích u Horní Moštěnice. Události dle zápisků bývalého kronikáře obce pana Františka Ostrčilíka:

Hromadná vražda na Švédských šancích

18. června uplynulo 70 let od hrůzostrašné události, která se odehrála doslova nedaleko naší vesnice, v prostoru tzv. Švédských šancí. Událost o to otřesnější, že se stala měsíc a půl po skončení války. Do roku 1989 se o této události víceméně mlčelo. Několik článků a informací se objevilo v médiích až po roce 1991. Připomeňme si celou událost výpovědí přímého účastníka exhumace hromadného hrobu, vrchního strážmistra Jana Kodaje, kterou poskytl v roce 1974 mému dědovi a kronikáři naší obce, panu Františkovi Ostrčilíkovi.

18. června ve večerních hodinách zastavil na přednádraží Přerov vojenský transport 2059 vypravený z Prahy. Vracely se jím na Moravu a hlavně na Slovensko různé jednotky bývalého 1. čs. armádního sboru. Téhož večera dorazil do Přerova vlak, jímž se vraceli do svých domovů slovenští Němci. Byli to civilisté, kteří byli v prosinci 1944 odsunuti z bývalé gemerské župy na Slovensku, zejména z oblasti Dobšíné, před postupující Rudou armádou. Poručík Karol Pazúr ze štábu 4. divize spolu s četařem Bedřichem Smetanou po poradě s několika dalšími důstojníky nechali transport vyklidit. Karol Pazúr si vyžádal asi 20 samopalníků s odůvodněním, že v transportu se ukrývají příslušníci SS, zodpovědní za smrt několika rodin na Slovensku. Na MNV v Lověšicích si vynutil vyhlášení pracovní povinnosti na kopání jámy. To potvrdil v osobním svědectví Josef Macík, železniční zaměstnanec, který tehdy na přednádraží pracoval. Osoby z transportu byly odvedeny na vyvýšené místo u Horní Moštěnice, zvané Švédské šance. Při exhumaci provedené ve dnech 8. a 9. října 1947 jsme zjistili počet osob 265. Jednalo se o 71 mužů starších 14 let, 120 žen a 74 dětí do 14 let. Tyto osoby byly po vykopání jámy po skupinách popravovány

střelbou do týlu. Poprava začala asi kolem půlnoci a skončila kolem 5. hodiny ranní, neboť nahazování těl do jámy bylo obtížné. Jáma byla dlouhá asi 18 metrů a hloubka činila necelé 2 metry, jak bylo zjištěno při exhumaci. Josef Macík mi vyprávěl, že jedna žena se pokusila o útěk, ale byla zastřelena a do jámy vhozena šikmo, jako poslední. Při exhumaci jsem si ověřil tuto informaci jako pravdivou. Macík, který musel kopat hrob a po výkopu musel s jinými zůstat na místě, ležel na zemi a aby neslyšel nářek, měl hlavu přikrytou kabátem. Doklady a osobní věci byly spáleny na místě, část cenností si rozebrali vojáci hned na místě, část na MNV v Lověšicích. O této vraždě se začalo hodně mluvit po okolí, i ze Slovenska přijížděli lidé hledat své příbuzné, kteří jeli v transportu a o kterých neměli žádné zprávy. Na bývalé stanici SNB, kde jsem sloužil, jsme úmyslně museli zatajovat tuto strašnou událost, ke které došlo víc jak měsíc po válce. V den, kdy se tato vražda odehrála, byl posádkovým velitelem za Rudou armádu plk. Kornilov. V našich kasárnách byl velitelem mjr. Salaqvarda, u kterého jsem, poté co jsem mu vytkl, že události nezabránil, získal nepřátelství a četné pozdější potíže. Jáma se později částečně propadla a musela být dvakrát dosypána hlínou. Jelikož se o celou událost začalo zajímat zahraničí, byla provedena v říjnu 1947 exhumace, u které jsem služebně po dva dny byl. Exhumace byla provedena za účasti početných příslušníků SNB, za státní bezpečnost z Olomouce Dr. Severin a za zdravotnictví MUDr. Crhůnek. Hrobníci vytahovali těla a ukládali do beden po pěti. Dodnes (1974) žije hrobník Jurečka, žijící v Přerově. Odkrytí vrcholu jsem byl osobně přítomen, a ověřil si informaci o vhozené ženě šikmo jako poslední. Dítě pod ní bylo již ve značném rozkladu. Po celou dobu exhumace zde byla dovážena vodka a také většina účastníků byla podnapilá, aby této práce vůbec byli schopni. Jídlo dodávalo řeznictví Ohera, ale nikdo neměl na jídlo ani pomyšlení, jen se pilo. Jen skupina vojáků z Terezína, na toto zvyklá, jedla. Vojáci dovezli skládací bedny, které na místě sestavili a hrobníci do nich mrtvolu vždy po pěti ukládali. Bylo zjištěno, že ne všichni byli hned mrtví, asi u čtyř zabitých jsme viděli hlínu v zaťatých pěstech a ústech. Těla byla poté odvezena na hřbitov do Přerova. Po levé straně první brány hřbitova bylo pohřbeno 60 mužů. Pohřbu jsem se osobně účastnil, byl o tom sepsán úřední protokol, že byli pohřbeni podle katolického ritu. Jako účastníci byli Dp. Složil, farář, JUDr. Jurečka za ONV Přerov, za SNB já a strážmistr Petr Kučera. Ostatní těla byla převezena do Olomouce do krematoria vojenským autem s přívěsem. Jednoho dne mne navštívil doma slovenský železničář, předložil průkaz strojvůdce a žádal, abych mu sdělil, kde je pochován jeho zde zastřelený otec, který se jako dělník vracel oním vlakem od Jihlavy. Nemohl jsem s ním jít na hřbitov, neboť jsem se obával stíhání, řekl jsem mu však, kde místo je a sdělil mu, že každoročně dávám svíčku na ono místo z lidského soucitu. To jen potvrzovalo informace, že původně byly vlaky dva, jedním se vraceli právě nevinní slovenští dělníci od Jihlavy a po cestě se spojili v jeden transport, aby byli dříve doma. Ze služebního styku jsem věděl, že se pátrá po osobách slovenské národnosti, které se ztratily – byly mezi zavražděnými. Ještě dnes (1974) žijí v Lověšicích občané, kteří se podíleli na kopání hromadného hrobu, respektive ti, kteří se podělili o věci na MNV v Lověšicích. Toto je zápis Jana Kodaje, bývalého vrchního strážmistra SNB, Přerov, 1974.

Dne 14. 1. 1949 byl Karol Pazúr i za jinou trestnou činnost odsouzen vrchním vojenským soudem v Bratislavě na 7,5 roku. Nejvyšším vojenským soudem v Praze mu byl trest dne 29. 6. 1949 zvýšen na 20 roků. Roku 1951 mu byl prezidentem republiky snížen trest na 10 let a jeden rok prominut amnestií. Osobní vzpomínka Františka Ostrčilíka: S Karlem Pazúrem jsem byl jako vězeň ve věznici Ilava. Byly tři případy, kdy ostatní vězni měli ke spoluvězňům určitý „odstup“. Prvním byl četník, kterého mladá dívka s větším obnosem peněz požádala o doprovod lesem do sousední vesnice. Ten ji cestou zavraždil

a okradl. Vše prozradil náhodný svědek. Druhým byl otec, který uschoval ukradené peníze doma v kamnech. Jeho nezletilá dcerka v kamnech nevědomky zapálila. Otec jí usekl v zápěstí obě ruce. Třetím byl Karol Pazúr, vrah 265 lidí. Budiž nám výročí této události připomínkou lidské krutosti, nenávisti a touze po pomstě, kterou často odnášeli nevinní, a to nejen ve válce, ale i po jejím skončení.

připravil a poskytl Roman Zbořil

HISTORIE NĚKTERÝCH DOMŮ V DOBRČICÍCH

V této nové rubrice Vás chceme seznámit s historií některých stavení v naší obci. Pokud se nám povede získat, zveřejníme i vzhled domů, jak vypadaly v minulosti, kdo zde bydlel a další zajímavosti.

V tomhle čísle vzpomeneme na historii dvou domů popisné číslo 7 a 8.

DŮM ČÍSLO POPISNÉ 7

Tento dům sloužil v dávné době jako mlýn obci a okolí. Na východní straně domu býval rybník. Zachycovaná voda v něm sloužila k pohonu mlýnského kola. Východní strana domu je již dnes přestavěna, ale ještě v devadesátých letech zde stála stodola. V těchto místech se dříve skládalo obilí přivážené k mletí. Prostřední část domu sloužila jako obytná část. Dnes je částečně přestavěna a částečně zbořena. Prakticky ještě nedávno, než došlo k přestavbě, bylo vidět při pohledu do dvora místo, kde stávalo mlýnské kolo. Bylo to vpravo od vstupních dveří ze dvora do domu. V těchto místech jsou hluboké sklepy, které pocházejí z té doby. V zadní části domu, vedle autobusové čekárny, byly v roce 1932 postaveny chlévy z pálených cihel. Podle úředního sčítání lidu za Rakouska-Uherska byl majitelem v roce 1880 František Machač (nar. 31. 7. 1838) a manželka Anežka (nar. 2. 3. 1835). V roce 1900 je majitelem Jan Běhalík (nar. 8. 4. 1838) a manželka Anna (nar. 24. 2. 1844). V roce 1910 spolumajitelé Jan Běhalík (1838)

a František (1870). Později František (nar. 4. 12. 1902) a manželka Anežka, rozená Sumcová ze Žalkovic (1903), dcera Marie, provdaná Kašpárková a její dcera Věra, provdaná Darebníčková, později Přívratská. V současné době je dům neobydlen.

DŮM ČÍSLO POPISNÉ 8

Fotografie domu číslo popisné 8 před jeho rekonstrukcí, která proběhla v roce 1961

Obyvatelé tohoto domu byli v 18. a 19. století řazeni do kategorie domkařů, což je malá vesnická usedlost s malou výměrou pole. Lidé si zde navíc přivydělávali tkalcovstvím. V roce 1773 zde bydlel Pavel Ripl, vdovec, jeho manželka Marina zemřela o rok dříve ve věku 45 let. V roce 1781 je zapsán jeho syn Josef, který se oženil s Františkou, dcerou Václava Trchaly z Dobřic. O rok dříve se oženil i jeho bratr Jan, také tkadlec, který si vzal Veroniku, dceru Jiřího Martilíka, sedláka z Dobřic. Bylo tou dobou běžné, že i na malých domcích žilo několik rodinných příslušníků se svými rodinami. V r. 1772 zde žila i rodina Jana Ostrčila. V roce 1880 je psán František Gibas (nar. 20. 5. 1835 v Přestavlkách) s manželkou Františkou (nar. 9. 3. 1834) a dětmi Anežkou, Augustinem, Blažejem, Františkem a Rudolfem. Rodina vlastnila dva kusy hovězího dobytka. V roce 1890 je to Josef Bednařík (nar. 24. 2. 1841) z Přestavlk se svou početnou rodinou. V roce 1900 je to již Metoděj Trchala (nar. 19. 12. 1864) s manželkou Natálií a dětmi Josefem, Antonínem, Karlem a Marií. Metoděj byl mimo jiné hudebníkem, hrával na tanečních zábavách. Syn Antonín se odstěhoval do Ostravy a Karel se přišel do Přestavlk. Podle voličského seznamu z roku 1937 je zde uváděn František Trchala s manželkou Boženou, jejich dcera Drahomíra se později odstěhovala. Na domě pak zůstává syn Vladimír (1934) s manželkou Miroslavou (1939) a synem Vladimírem (1965). V současné době zde žije paní Miroslava Trchalová. Dům je v současnosti značně opraven a přestavěn.

Roman Zbořil a Antonín Netopil

Současný vzhled domu číslo popisné 8

NOVODOBÁ HISTORIE DOBRČIC X. (OD ROKU 1900)

...pokračování novodobé historie naší obce rok 1978

Tento rok byl na významné události poměrně chudý. Asi za nejdůležitější pro občany bylo dokončení přestavby místní školy na kulturní zařízení. To se tak stalo novým stánkem pro kancelář OV, knihovnu, zastřešeným místem pro konání všech kulturních akcí a také pro poštu, která měla vchod z boční strany. Byl také pokus o znovuzavedení filmových představení, byl promítnut film „Talíře nad Velkým Malíkovem“, nicméně zastaralá promítací technika několikrát během promítání vypověděla službu, film byl několikrát přerušen. Novou promítačku MNV v Horní Moštěnici odmítlo zakoupit s odůvodněním, že je kino v Moštěnici jako střediskové obci. Starou promítačku již nikdo neopravil a tak promítání kina v Dobřčicích nadobro skončilo.

21. ledna provedl Myslivecký spolek odchyt zajíců, chyceno bylo 32 kusů. 21. února byla v sále slavnostní schůze NF se zdravotní přednáškou a filmem. 4. března pořádali hasiči ples. 10. března proběhla volební výroční schůze Čs. strany socialistické, předsedou byl zvolen František Kašpárek, jednatelem Karel Ostrčilík. 28. dubna se konalo plenární zasedání MNV, poprvé v novém kulturním zařízení. 5. června kolem 18 hodiny zasáhla obec silná bouřka. Bahno částečně zaplavilo dnešní Revoluční, část Ulice, cestu u Škňouřilového a Balášového a dvůr Jaroslava a Ludmily Mlčákových. Na některých exponovaných místech došlo k částečnému rozlivu potoka. V neděli 11. června proběhla u rybníka a na hřišti oslava dne dětí. 25. června se přestěhovala knihovna do nových prostor kulturního zařízení. V sobotu 2. září, uspořádala strana socialistická zájezd do Gottwaldova a Vizovic. 4. listopadu byl první hon, střelilo se 260 bažantů a 30 zajíců.

V listopadu provádí pan Zdeněk Špíšek st. výsadbu desítek nových ovocných stromků. V sobotu 2. prosince pořádali hasiči Mikulášskou zábavu. V neděli 17. prosince se uskutečnilo v kulturním sále vítání nových občánků do života, a to za velké účasti občanů Dobřic.

Co se počasí týká, leden byl mírný s teplotami kolem nuly nebo slabě pod nulou. Únor byl mrazivý, v polovině měsíce byly mrazy až minus 17, oteplení přišlo 28. února. Jaro začalo mírně, ale duben byl studený, 7. dubna teplota ráno minus 8, oteplilo se až v posledním dubnovém týdnu. V květnu přišli načas ledoví muži, když od 11. do 13. byl ranní přízemní mrazík. Začátkem léta bylo teplo, ale ve druhé polovině července byla chladná rána. Srpen teplý až do 8., kdy přišla bouřka se silným větrem, který polámal několik stromů, od toho dne po zbytek měsíce již chladno. Podzim bez významných událostí, večer 26. listopadu začalo sněžit, sněžilo po dva dny a nasněžila bohatá nadílka. Prosinec začal mrazivě, kolem Mikuláše klesaly teploty až k minus 17 stupňům. Mírně mrzlo až do vánoc, kdy přišla obleva a v samotném závěru roku bylo velmi teplo s teplotami okolo plus osmi.

V roce 1978 zemřeli tito občané: 4. dubna Květoslav Jurečka ve stáří 51 let, 11. července Bohumil Machula ve stáří 47 let, 3. září Ludmila Mlčáková ve stáří 49 let, 1. prosince Jaroslav Dvorský ve stáří 82 let a 15. prosince František Chodníček ve stáří 71 let. Věnujme našim zesnulým spoluobčanům tichou vzpomínku

... pokračování v příštím čísle

Roman Zbořil

DOBRČICE V OBJEKTIVECH DOBOVÝCH FOTOAPARÁTŮ

Do tohoto čísla Dobřických novin poskytla fotografie paní Emílie Smolková.

Bratři František, Stanislav a Augustin Ostrčilovi u Dobřického rybníku. Za povšimnutí stojí, že rybník byl větší. Dále je patrný brod na plavení koní a dobytka.

Největší sedlák z Dobřic – Josef Uherek se svou chotí Marií Uherkovou.
V Dobřicích byl velmi oblíbený.

KULTURA

MÁJKA – NEDĚLE 29. BŘEZNA 2015

Na Květnou neděli před Velikonocemi již tradičně obcházejí dobrčická děvčata vesnici s Májkou a zpívají u každého domu mariánskou písničku.

SLET ČARODĚJNIC – ČTVRTEK 30. DUBNA 2015

Mladé čarodějnice...

Slet dobrčických čarodějnic se uskutečnil opět na točně. Těch se sešel opět celý houf a ukázaly něco ze svého čarovného umění.

Porada starších čarodějnic.

Pálení Staruchy

Někteří diváci se „dobrovolně“ zapojili do programu sletu...

OKRSKOVÉ HASIČSKÉ ZÁVODY – PÁTEK 8. KVĚTNA 2015

V pátek 8. května 2015 proběhla na místním výletišti hasičská soutěž našeho okrsku. Soutěžilo 6 družstev mužů a 1 družstvo žen. Soutěž měla dvě disciplíny – překážkový běh a požární útok. V překážkovém běhu k radosti místních občanů se nejlépe umístili naši borci. Na druhou disciplínu, požární útok, nastupovali naši borci jako pátí. Předvedli nepřekonatelný výkon. Čas, kterého dosáhli, překonal všechny časy jejich soupeřů, takže v součtu hodnocení se umístili opět, a to již po páté v řadě, na prvním místě. Za tento výkon sklidili potlesk všech diváků.

Vítězné družstvo z Dobřic – zleva zadní řada: David Voltner, Lukáš Záhorský, Aleš Kašpárek, Jan Klimecký, Michal Petřík, vpředu zleva Marek Ostrčil, Erik Kosík a Václav Bernát.

Přinášíme ještě dvě historické fotografie z okrskových závodů v Dobřčicích:

Soutěžní družstvo z roku 1984. Zleva: Jaroslav Dokoupil, Zdenek Vysloužil, Miroslav Bernát, Vlastimil Dokoupil, Antonín Netopil, Lubomír Plch a Vítězslav Smolka. V pozadí mezi Antonínem Netopilem a Lubomírem Plchem je František Kašpárek.

Fotografie soutěžního družstva asi z let 1979 – 1981. Zleva dole: Roman Bernát (chlapec), Zdenek Vysloužil, Antonín Netopil, Karel Voltner, Miroslav Bernát a Oldřich Bernát. Zleva stojící: Vlastimil Dokoupil, František Kašpárek ml. a Vítězslav Smolka.

DEN MATEK– NEDĚLE 10. KVĚTNA 2015

Druhou květnovou neděli odpoledne se jako tradičně konal v sále obecního úřadu Den matek. Při příchodu obdržely všechny maminky růžičku a po krátkém přivítání starostou následoval program, který si připravily místní děti pod vedením Lucie Zamazalové a Terezy Zlámalové. Po jejich programu maminkám k dobré náladě zahrála hudební skupina Kalíšek, která již v Dobřicích zdomácněla.

Děti při tanečním vystoupení.

Fotografie z některých vystoupení a hudební skupina KALÍŠEK

DĚTSKÝ DEN – SOBOTA 30. KVĚTNA 2015

Každoroční Dětský den uspořádal Sbor dobrovolných hasičů Dobřice za přispění Obce Dobřice a Klubu seniorů.

Na následujících fotografiích jsou zachyceny některé ze soutěží a atrakcí, které děti absolvovaly.

Všechny děti nakonec dostaly medaile za úspěšné absolvování Dětského dne.

PRASEČÍ LODĚ – SOBOTA 13. ČERVNA 2015

Po dvou ročnících NECKIÁDY se opět konaly na dobrčickém rybníku Prasečí lodě, letos již tedy potřetí. Na lodi, kterou Obci Dobřice věnoval pan Petr Tobolík, postupně obeplulo rybník 6 posádek, kterým se měřil čas. Nejlepšího dosáhl tým Všehochuť pod

vedením Bronislava Skopala. Po hlavní disciplíně následovalo lyžování na vodě, gladiátorské zápasy a přejezd lávky na kole.

ROSSI TEAM

HOVNIVÁLOVÉ a POZDRAV Z EGYPTA

Vyhlášení vítězných posádek

Gladiátorské zápasy na lávce

NEJBLIŽŠÍ PLÁNOVANÉ KULTURNÍ SPOLEČENSKÉ A SPORTOVNÍ AKCE

1. **BADMINTONOVÝ TURNAJ, výletišťe na Koutech, sobota 8. srpna 2015 od 9:00 hod**, organizačně zajišťuje Miroslav Šimek, zájemci se do turnaje hlásí na místě do 9:00, v podvečer a večer koncert několika regionálních kapel různého žánru.
2. **DOBRČICKÉ HODY, výletišťe na Koutech, sobota 15. srpna 2015**, odpoledne hraje skupina Kalíšek, v případě zájmu fotbalový turnaj, večer taneční zábava, ...
3. **DRAKIÁDA, v sobotu 3. října 2015 od 14:30 hod** se bude konat na poli vedle polní cesty do Beňova třetí ročník DRAKIÁDY. Ohodnocení budou nejlépe vyhotovení draci a poté nejlépe létající draci. Nenechte stavbu draka na poslední chvíli!!! Zveme i rodiče a další diváky. V případě nepříznivého počasí bude Drakiáda přeložena. Náhradní termín se dozvíte obvyklým způsobem.

Termíny jednotlivých akcí mohou být dle aktuálních podmínek změněny a budou oznámeny prostřednictvím plakátů na vývěsce a obecním rozhlasem.

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Letní řez zahrnuje jakýkoli zásah do korun ovocných stromů v období vegetace (polovina dubna až polovina září). Provádí se nožem, pilkou nebo nůžkami. Spadá sem také vylamování tzv. vlků v červnu uvnitř zahuštěných korun stromů, zaštipování a vyvazování letorostů. Někdy je obtížné omezit růst v určitých místech samostatným zimním řezem. Odřežeme-li např. silné, zahušťující a nežádoucí výhony (vlky) v koruně mladších stromů, nepotlačíme je úplně. Na jaře se v blízkosti řezných ran ze spících pupenů vyvinou nové letorosty, které pojmu téměř všechny rezervy, které odstraňované výhony nashromáždily během předcházejícího období vegetace a přemění se ve vlky o téměř stejné tloušťce. Cíle však dosáhneme, vylomíme-li vyrůstající letorosty poblíž místa řezu během června. Účinek letního řezu spočívá v plném odstranění zásobních látek nashromážděných letorosty. Prosvětlení koruny za vegetace má tak výrazný oslabující účinek. Při velkém zahuštění se odstraněním části listů nesnižuje výnos. Doplnkový letní řez jaderovin je doplňujícím zásahem nejčastěji k zimnímu řezu a uplatňuje se při narušení rovnováhy mezi růstem a plodností, při redukci násady škůdci jako je květopas nebo pilatka jablečná. Při časném letním řezu, což je konec června nebo začátek července používáme jak vylomení letorostů, tak i zaštipování neboli zkrácení. Zaštipnutí se osvědčuje u odrůd jabloní jako je například Bohemia, Rubín neb Rubinola pokud ještě předčasný obrost na podzim dobře vyzraje. U většiny odrůd jabloní a hrušní častěji však řezeme stromy v pozdějším období a to od druhé poloviny července do konce srpna pozdně letním řezem. Termín není zcela přesný, vhodný začátek letního řezu je, kdy končí růst krátkých letorostů (je zakončen náznakem budoucího vrcholového pupenu). Při příliš časném letním řezu může mít za následek prorůstání oček na letorostech, předčasný obrost pak nevyzraje a může zmrznout. Někdy při příznivých podmínkách může nastat nežádoucí rozkvět stromů na podzim, čímž se sníží kvalita ovoce. Vyskytne se tzv. pihovatost v důsledku odčerpání vápníku předčasným obrostem. Hloubka řezu bude tím větší, čím bujnější budou stromy vykazovat růst a naopak. Při letním řezu neodstraňujeme ty letorosty, které jsou poblíž plodů. Díky většímu přístupu světla do koruny stromů po letním řezu zaznamenáváme též lepší vybarvení především červených a žlutých odrůd jablek nebo hrušek. Hořká pihovatost (skvrnitost) plodů se vyskytuje zejména u odrůdy

Coxova reneta a její kříženci (Dukát, Kidds Orange Red, Clivia), ale také u dalších odrůd jako je Šampion, Rubín, Goldstar, Topas, Lord Lambourne. Je způsobena nedostatkem vápníku v plodech neboli nevhodným poměrem vápníku a draslíku v plodech. U mladých stromů je problémem letní řez při zkracování nebo zaštipování letorostů, které hodláme ponechat pro tvorbu nového plodonosného dřeva. Doporučuje se u mladých jabloní a hrušní, které jsou v plném růstu, zkrátit vhodné letorosty o jejich nevyzrálou část. Tím se zrychlí dozrávání zbylé části letorostů, v nichž se příští rok vytvoří plodná větévka. Zkrácením se docílí i toho, že květní pupeny se vytvoří především na vybraných výhonech blíže kosterních větví stromů. Tento řez se může provádět i několik let, pokud to dovoluje síla stromů. Mělo by to být uprostřed léta, kdy strom vyčerpá své rezervy a k novým již nemá sílu. Při letním řezu je dobré vyčkat, až je polovina letorostu zdřevnatělá. Dlouhý teplý a vlhký podzim může způsobit znovu tvoření letorostů. Nejdříve by měly být kráceny letorosty ve vodorovné poloze. Letní řez letorostů určený k založení plodných větví může mít větší význam u odrůd jabloní, které tvoří dlouhé letorosty. Po letním zaštipnutí se zastaví další růst do délky, takže se mohou lépe vyvinout pupeny na zkrácené části letorostů. Tento zásah se projeví v příštím roce vytvořením bohatšího dřeva s vyvinutými plodnými útvary. Toto lze využít zejména u odrůd se střídavou plodností. Jestliže zaštipneme letorosty v roce malé nebo žádné úrody, podpoříme tím založení květních pupenů v příštím roce. Má-li být toto opatření účinné, musí být proveden řez i postranního obrostu v době vegetačního klidu při ponechání všech pupenů v neúrodném roce. Tento řez se provádí v době vegetačního klidu, aby nedošlo ke ztrátě mízy z narušeného dřeva. Budeme-li opakovat zásady několik let po sobě, dosáhneme i lepší plodnosti. Z toho vyplývá, že letní řez může jako doplněk zimního řezu zvýšit plodnost stromů. Ale při nesprávném použití může mít za následek škodlivý účinek, jako je oddálení plodnosti o jeden nebo dva roky.

Zdroj: Zahrádkář

Jahody

- nejchutnější, nejlahodnější a nejoblíbenější drobné ovoce co nám na zahrádkách nebo v lese roste. Není nikdo, kdo by si stěžoval, že mu nechutnají, nerad je jedl čerstvé nebo v zákuscích a nápojích. Jejich konzumací získáme pro organismus mnoho důležitých vitamínů, minerálů a kyselin. Obsahují třísloviny, které působí antibakteriálně a protizánětlivě, obsahují kyselinu listovou pro správnou krvetvorbu. Obsahují vitamín C a draslík, který snižuje krevní tlak. Dokonce podporují i libido u obou pohlaví. A tak dále, prostě spoustu dobrých věcí, o kterých určitě víme. Ale ještě trochu k historii. Už ve starověkém Římě znali sladké plody jahodníku. Některé druhy přivezli francouzští korzáři.

Na počátku nebyly tak velké, ty vznikly až křížením jahodníku chilského a virginského na dvoře Ludvíka XV. Křížením vznikl jahodník ananasový, známý dodnes. Na královských hostinách byly jahody velmi oblíbené, šlechta je nazývala královským ovocem, ovocem lásky a hříchu nebo symbolem pokušení. Ve středověku se pěstování jahod velmi rozšířilo. Postarali se o to mniši, kteří je pěstovali v klášterních zahradách, a sladké plody se

postupně stávaly dostupnějšími pro všechny. Teď, když vrcholí sklizeň tohoto ovoce, si neodpustím několik výborných receptů, které mají původ v různých částech naší republiky. U všech lze použít i mražené ovoce.

První z nich jsou **JAHODOVÉ TVAROHOVÉ KNEDLÍKY**.

Budeme potřebovat:

- 250 g tvarohu
- 1 celé vejce
- špetka soli
- 2 lžíce hrubé mouky
- 3 lžíce polohrubé mouky
- jahody
- čerstvá strouhanka z rohlíku
- cukr moučka
- máslo

Z 250 g tvarohu, 1 vejce, špetky soli, 2 lžic hrubé mouky a 3 lžic polohrubé mouky zpracujte těsto, které rozdělte asi na 12 stejných kousků (podle velikosti jahod). Jahody očistěte, operte a zabalte do těsta. Vkládejte do vařící vody, a jakmile knedlíky vyplavou, vařte ještě 5 minut. Mezitím na lžici másla opražte čerstvou strouhanku z rohlíku dorůžova. Knedlíky posypte opraženou strouhankou, moučkovým cukrem a polijte rozpuštěným máslem.

NEPEČENÝ JAHODOVÝ DORT

Smíchejte 2 kelímky dobré zakysané smetany s 1 kelímkem šlehačky, kterou jste předtím vyšlehali dotuha s 1 nebo 2 lžicemi cukru – podle sladkosti jahod. Mísu vyložte potravinářskou fólií a naskládejte do ní vrstvu dětských piškotů. Překryjte trochou smetanového krému a plátky čerstvých jahod. Takto pokračujte dál – vrstvěte piškoty, krém a jahody až spotřebujete všechny suroviny. Nechte důkladně ztuhnout v lednici do druhého dne. Na uvedené množství smetany je potřeba 1 velký balíček piškotů a 800 až 1 000 g jahod.

ŠODÓ S JAHODAMI

- 500 ml mléka
- 4 lžíce cukru krystal
- 2 lžíce hladké mouky
- 3 žloutky
- sníh ze 3 bílků se 2 lžicemi cukru moučky
- kůra z pomeranče
- 2 lžíce rumu nebo rumové tresti (pro děti)
- cukrářské piškoty
- ovocná šťáva
- jahody
- máta či meduňka

Mléko povařte s cukrem, pomerančovou kůrou, rumem a moukou do zhoustnutí. Do horkého přidejte žloutky a vychladte: stále přitom míchejte. Nakonec vmíchejte sníh z bílků s cukrem a jemně zamíchejte.

Na dno misky dejte piškoty a zakápněte je ovocnou šťávou – může být domácí malinová, aby piškot změknu. Jahody nakrájejte na kousky, rozložte na piškoty a zalijte připraveným šodó. Ozdobte piškotem, rozkrojenou jahodou a mátou či meduňkou.

Dobrou chuť!!!

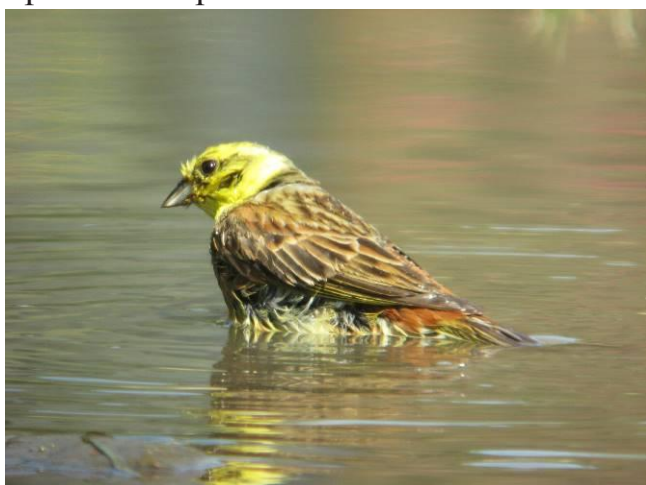
*zdroj: časopis Zahrádkář
Antonín Netopil*

STRNAD OBECNÝ

Strnad obecný je aspoň podle jména známým ptačím druhem. Žije především na polích a v zimě se jeho hejtna hojně objevují také v porostech u řek i v městech či obcích. Je to pták velikosti vrabce. Samci, mladí ptáci a samičky se od sebe liší především výrazností žluté barvy hlavy a hnědého stříkaného zbarvení těla. Potravou strnada je hmyz, a to jak larvy, tak i dospělí jedinci. V sezóně sbírá také různá semena.

Strnad obecný je zajímavý z mnoha důvodů. Jedním z nich je jeho zpěv. Objevují se v něm totiž různá nářečí. Ta se liší především stoupavou nebo klesavou melodií na konci strofy. Každý sameček kromě toho umí až čtyři vrozené motivy, které opakuje v různém počtu a pořadí. Podle této úvodní části zpěvu se ptáci bezpečně navzájem poznají. Závěr zpěvu pak prozrazuje, odkud pták pochází. To proto, že se tuto část zpěvu mladí samečci učí podle toho, co slyší v okolí. Předpokládalo se, že hranice „stoupavých a klesavých strnadů“ vede i přes naše území. Hranice je známá díky rozsáhlé akci z let 2011 - 2013, kdy se díky nahrávkám zpěvu pořízeným spoustami dobrovolníků z řad občanů ukázalo, že prochází západními Čechami.

Strnadi obecní hnízdí na zemi, což přináší spoustu nebezpečí ze strany drobných savců, dokonce i od přemnožených hlodavců. V době hnízdění si samečci velmi důrazně hájí svoje teritorium a zahánějí ostatní ptáky. Koneckonců český obrat „vystrnadit někoho“ pochází od našich předků, kteří tyto boje pozorovali při práci na polích. Kterí partneři jsou pro samičky nejatraktivnější? Samičky se soustředí na závěr zpěvu a preferují samečky s místním dialektem. Velmi podstatná pro ně je výrazná žlutá barva hlavy. Ta totiž prozrazuje věk a zdravotní stav potenciálního partnera. Jak ukázala pozorování, samičky se snaží získat co nejžlutějšího partnera. Pokud na ně nezbude, spokojí se s tím, co je po ruce. Takovému partnerovi ale neváhají zahrnout s každým žlutějším, na kterého narazí. Chudák „zákonný manžel“ pak vychovává mezi svými i cizí potomstvo. To, že otci těchto podvržených potomků jsou právě žlutější sousedé, přesvědčivě prokázaly moderní genetické metody. Být nejžlutější mezi strnady se prostě vyplatí.

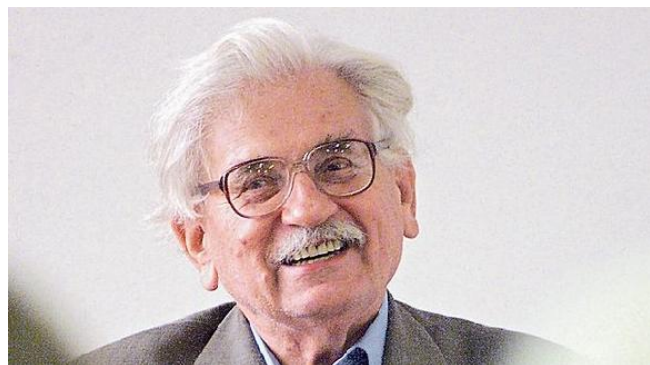
Česká republika zaznamenala za posledních třicet let pokles v počtu strnadů obecných asi o 20 %. Navzdory tomu je na tom ve srovnání s většinou Evropy velmi dobře a odhaduje se, že u nás hnízdí asi tři miliony párů. Strnadi u nás přecházejí zimu, kdy hledají potravu ve větších potulujících se hejnech. Velmi důležité jsou pro ně nezaoraná pole a také zásypy pro zvěř. Protože potravu vesměs hledají na zemi, na krmítku se s nimi setkáme jen velmi vzácně.

Text a fotografie: Adolf Goebel, jednatel Moravského ornitologického spolku

LITERÁRNÍ OKÉNKO

Ludvík Vaculík, prozaik a fejetonista

Narodil se dne 23. července 1926 v Brumově jako syn tesaře. Déle než čtyři desítky let glosoval český kulturní a politický život ve svých pronikavých fejetonech v *Literárních novinách* a *Lidových novinách*, v nichž po svém navázal na českou fejetonistickou tradici a žánr fejetonu přetvořil na útvar o poznání účinnější a kritičtější.

Literárním debutem je román *Rušný dům*, ve kterém zúročil své zkušenosti z práce vychovatele. Dnes se však za jeho skutečný vstup do literatury považuje až nonkonformní román *Sekyra*, který námětově čerpá z osudů Vaculíkova otce. Mezi jeho další výrazná díla patří hororový román *Morčata*, autobiografická žánrově smíšená próza zaznamenávající události roku 1979 *Český snář*, deníkový román *Jak se dělá chlapec* či vzpomínkové knihy *Moji milí spolužáci*, *Nepaměti* a *Cesta na Praděd*.

Roku 1996 mu byl propůjčen Řád T. G. Masaryka III. třídy. V roce 2008 byl vyznamenán Státní cenou za literaturu „za dosavadní literární a publicistickou tvorbu s přihlédnutím k bilanční próze *Hodiny klavíru*“. Je autorem Dvou tisíc slov a podepsal se i pod Chartu 77.

Ludvík Vaculík zemřel v nedožitých 89 letech v sobotu 6. června 2015, pohřeb se konal v kostele sv. Václava v jeho rodném Brumově v sobotu 13. června 2015.

Jako ukázkou jsem vybrala fejeton z knihy *Další tisíce*, vydané v roce 2015 v nakladatelství Atlantis, Brno.

Vůně června

Narážím na meze jazyka. Chci mluvit o vůních a nemám – totiž není dost vhodných přídavných ani podstatných jmen a hlavně sloves: všechny věci světa voní, páchnou, smrdí nebo čpí, a jsme hotovi. Při podrobnějším rozlišení pachů si musíme pomoci výrazy z oboru chuti a hmatu: sladká vůně lip a nakyslý pach babských hader; něžná vůně hvozdíku a ostrý puch kravína založeného vedle poutního kostela v Králíkách.

Nejproduktivnějším způsobem popisu pachů je označování podle zdroje a vzniku, účinku nebo účelu: nad krajem se přelévá prašně lepkavá sladová vůně vymetajícího obilí, omamná vůně pustorylu v zahradě vsetínské nemocnice překrývala hnilobný zápach amputovaných končetin, odhazovaných prostě, jak jsem si tenkrát představoval, do jednoho zlověstného kouta zahrady, za jejímž plotem popojížděla vlhce mastným teplem

vonící čtyřkolá lokomotivka, tlivý pach zvedal se z mechu pod smrky dýšícími pryskyřicí, zatímco na sluncem rozpáleném průseku, kde se od jednoho stožáru k dalšímu těžce vlekly měděné dráty, ucítil muž známou, s ničím nezaměnitelnou vůni elektřiny o vysokém napětí, ten pach odpařujícího se betonu a železa smíšený s ozónovou atmosférou, jaká po bouři dočpívá z ostrých blesků, když člověk nadaný politickým čichem musel toho léta 1936 cítit, že Evropa začíná smrdět krchovem.

Nejprostším a přímým východem z nouze o popis pachu je přirovnání k něčemu, co každý dobře zná: smrdělo to jak sto čertů! V jednom rumunském westernu se dva čerství emigranti přichomýtnou k přestřelce, v níž se ocitnou na straně, jež pak zvítězí, načež je nenadálí podezřelí přátelé pozdraví kališkem pálenky jantarové barvy, již oni nedůvěřivě přijmou, když ji starší z nich nejdřív byl očichal, řka mladšímu rumunsky, jak jinak, „to je ta ze Štenic“, aby pak oplatili pozdrav pálenkou ze své domácí čutory, průzračnou a čirou jak voda – tou ze švestek.

Myslím, že chudoba slov pro vůně plyne z obecně upadajícího výkonu lidského čichu i z malé váhy, jaká se mimo jídelní stůl dává tomu, co nám čich oznamuje. Šel jsem v polích, a tu mě tenounce šibla jakási natrpkle kyselá vůně, nikoliv tak špatná. Zakroužil jsem, až se zpřesnila ve štiplavě blivý pach, který jsem poznal: listí švestky bylo popelavě osazeno mšicemi. Jindy mi stopa cigaretového kouře, již by mň zaujatý frňák nezaznamenal, přes dvoje dveře ohlásila, že na naší chodbě se zastavil modrý instalatér, a mýlil jsem se už v barvě: byl to zelený policista, a nezastavil se, nýbrž se posadil na zavánějící židli, kterou si přinesl z prožluklé služebny. Můj čich byl tedy spolehlivý, mýlil se intelekt. Jináč voní suchý písek a jináč mokrý, ale jak to říct? Ona i křída voní, páchne jaksi i karbon, i Jura, silur a devon. Snadné je to s ryzlinkem, ten voní vlašsky. Horší s polskou otázkou, a špatně nám svou vůni napoví španělská bota.

Jenom děcko vystačí pro karmín, purpur, šarlat, bordó a nach s červenou barvou. Ale jak rozlišit, co vše zahrnuje sladká vůně? Spadá sem prchavá vůnička rolního svlačce, již zná málokdo. Zatímco na jednom konci sladkého spektra obrovitá lípa na začátku prázdnin až hučela medem, za stodolami cosi růžově sladoučkého koketně šeptala polehavá jehlice trnitá, ale běda přilehnout! Milostně sladká je vůně červnových kostelů, a to od květů, jimiž je přioděn oltář. Kdo však slovem odliší tu pobožnou voňavku panenské lilie, jež se pokládá božskému milenci, od smyslného pachu zlatohlavé divoženky lilie, číhající pod křovím čím dál čpavěji, až už se nikdo nemůže nachytat! Jak vysvětlit někomu, kdo sám neovoněl, slavnostní rozdíl mezi šedomodrou Blue Moon a skromnou šípkovou růženkou?

Šel jsem ulicí, a tu na mě za rohem vyběhla z parku parfumericky rujná - jiný výraz pro to nenacházím - vůně sladkobílého hroznů kvítků, jimiž v tomto měsíci rozkvétá ligustrum, ptačí zob. Zastavil jsem se, a musel blíž: nechal jsem si narkoticky roztočit hlavu, a už tu byly zase bílé dvě kozy - jiný výraz pro to ani neexistuje -, které ty kvítky tak rády vždycky fetovaly, od shora dolů, a na podzim se pak dopovaly černými kuličkami toho keře. A hned mě, vidíte, vlečou pryč, tou růžovošedou cestou, vydechující páry zmoklého červnového kamení, chodníkem podle Ditrichova pole, jež se celé nadzvedává na hebce fialkovém, avšak lilkovitě záhadném výparu kvetoucího bramboru, a podle Durčikovy jateliny, opojně plující v brumu čmeláků, a dál k potoku, kde konečně zapadáme do konejšivě trpkého vrbí. Tam kozy stráví zbytek žlutého dne, zatímco já se skláním mezi kořeny trpkých olší, kde se vždy drží vždy chladný dech ryb.

Ale kdo by dnes, kráčeje v polích, vyhmátl jemnými smysly přes hrubý plech jedů a hnojiv tenkou silici bramborového květu? Musím odkázat asi do cizí země toho, komu bych přál, aby jako já spadl někdy za stodolou do vzduchu umíchaného z prastarého dřeva a nových hluchavek, z loňské slámy a letošního sena, z minulých obručí a budoucích dětí.

Jako asi je francouzská vůně šantánu, je německý pach vojenského sukna a maďarsky bude vždy vonět cimbál.

Vím, komu z přátel se touto úvahou moc nezalíbím. Těm, jimž nostalgické poetizování moc nevonia, protože jejich čich se za poslední léta vytrénoval téměř speciálně pro detekci hniloby v dánském státě. Tak od té já se rád poodvracím, aspoň pro chvíli, kdy mi dají na sebe zapomenout ti, kdo strkající sice nosy do všeho, přece nás dokáží oblažit vždycky jedním odérem – jak to říct - na ruský způsob.

Také šterk mezi pražci voní, a to jinak dnes, kdy nad ním poskakují bílí motýlové, jinak bude vonět, až na něj začne padat listí. Jinak voní cesta tam, a jinak nazpátky.

Červen 1982

připravila Šárka Frankeová

RECEPT

Protože se blíží sklizeň rybízu, nabízíme ještě jeden místní recept od paní Olgy Netopilové.

Rybízový koláč s tvarohem.

300 g polohrubé mouky

60 g másla

50 g cukru

1 vejce

125 ml mléka

20 g droždí

špetka soli

Náplň: 250 g tvarohu ve vaničce, ½ sáčku vanilkového pudinku, cukr podle chuti, vanilkový cukr, 1 žloutek a rybíz.

Posypka: 1 hrnek hrubé mouky, ½ hrnku cukru, 60 g másla

Zaděláme si kynuté těsto a necháme pod utěrkou asi 1 hodinu kynout. Pak těsto rozdělíme na 2 bochánky, dáme každý samostatně na plech a utvoříme koláče. Ještě necháme chvíli kynout. Tvaroh rozmícháme s cukrem, žloutkem a vanilkovým pudinkem. Rozetřeme na připravené těsto, posypeme rybízem a posypátkem. Pečeme při 170 °C až okraje koláče a posypátka pěkně zezlátanou.

„NENÍ NA SVĚTĚ BYLINA, ABY NA NĚCO NEBYLA“

V této rubrice nazvané dříve všeobecně rozšířeným, velice moudrým pořekadlem vám chci představit několik základních léčivých rostlin, které nám rostou přímo pod nosem a my si jich pod vlivem reklam na léky ani nevšimneme a přitom jsou v některých případech zdravější i účinnější. V dnešním čísle to bude o BEZU ČERNÉM.

BEZ ČERNÝ

Již od nepaměti je černý bez oblíbenou léčivou rostlinou, o jehož významu svědčí i staré úsloví „PŘED HEŘMÁNKEM SMEKNI A PŘED BEZEM KLEKNI“. Byl znám již antickým lékařům a navíc měl i kultovní význam, který se dlouho udržoval, a ještě ve středověku byl černý bez opředen řadou pověr. Je to všeobecně známý keř nebo menší strom dosahující výšky 3 až 5 metrů. Bez kvete od konce května do začátku července, má drobné žlutavě bílé a silně vonné květy, které jsou směstnány v bohatých plochých

květenstvích, lidově zvaných bezinky. Plody dozrávají v srpnu až září, jsou to trojsemenné černofialové peckovičky s purpurově červenou dužninou.

Květ - suší se rychle ve slabých vrstvách ve stínu při teplotě do 45 stupňů C, aby si zachovaly nažloutlou barvu, zahnědlá droga je bezcenná. Uchovává se v dobře uzavřených nádobách. Čaj ze sušených květů je vhodný zejména při nachlazení, např. v kombinaci s lipovým květem, to je čaj na pocení. Někdy se čaj ze sušených bezových květů používá proti nadýmání a křečím v trávicím traktu, má mírně močopudné a projímavé účinky.

Plod - obsahuje glykosidy, karoten, vitamíny C a B, cholin aj. V lidovém léčitelství se z bezinek připravuje tmavorudé víno, v potravinářství slouží k výrobě džemů, kompotů, nápojů aj.

Kůra a listy - nedoporučují se používat amatérsky, protože jsou částečně jedovaté a mohou vyvolat zvracení a silné průjmy. Jejich zápach však spolehlivě odpuzuje hmyzí škůdce a hlodavce. To byl důvod, proč byly keře bezu černého vysazovány u venkovských stavení a stodol.

Příprava čaje - polévková lžíce usušené drogy (květ, plod) se zalije vroucí vodou (250 ml) a nechá se vyluhovat. Oslazený medem chutná výborně. Jiný způsob přípravy čaje je drogu zalít studenou vodou, několik hodin nechat macerovat (máčet), poté zahřát do varu, odstavit, přecedit a pít horký. Květ bezu je vhodné používat v kombinaci se šípkou, květem lípy, heřmánkem, meduňkou, mátou peprnou, třezalkou aj.

Jaroslav Chlapečka

***Redakční rada přeje
všem prázdniny plné zážitků,
sluníčka pohody a odpočinku***

Název: Dobřické noviny, číslo 2. ze dne 30. 6. 2015

Redakční rada: šéfredaktor Vítězslav Smolka, zástupce šéfredaktora Antonín Netopil, kronikářka obce Eva Zbořilová, techničtí redaktori Roman Zbořil a Jaroslav Chlapečka, jazyková korekce Šárka Frankeová, grafická úprava Marek Ostrčil.

Místo vydávání: Dobřice. GPS: Loc: 49°24'6.55'' N, 17°28'43.84'' E

Vydavatel: Obec Dobřice, Dobřice 4, IČ: 00636193, Tel.: 581 224 107, E-mail: obec.dobrice@seznam.cz,

Web: www.dobrice.cz. Cena novin: bezplatně.

Zaregistrováno pod číslem MK E – 19941.

Tisk JKV Trading, **vychází** čtyřikrát ročně – nákladem 140 výtisků.

Foto Jaroslav Chlapečka, Markéta Navrátilová,

Titulní stránka: fotografie z kulturních a společenských akcí uskutečněných v Dobřicích.

Poslední stránka: „Jaro v plné krásě“, foto Jaroslav Chlapečka.

